

„Canadian Hungarian News” Entered as Second Class Matter Gen'l Post Office, Ottawa, Ontario, Canada...

BRANTFORD BRIDGEVILLE CALDERONIA CHIPPAWA CROWLAND FRED CITY FORT ERIB FORT WILLIAM GALT GUELPH HAMILTON KITCHENER MONTREAL New WATERFORD NIAGARA FALLS OSHTAWA OTTAWA PORT COLBORNE PORT ROBINSON OUBERC ST. CATHARINES SPRING HILLS SUDBURY TORONTO WINDSOR WILLOW BRIDGE

Kelet- és Nyugat Kanadai Magyar Újság

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

BRANTFORD BRIDGEVILLE CALDERONIA CHIPPAWA CROWLAND FRED CITY FORT ERIB FORT WILLIAM GALT GUELPH HAMILTON KITCHENER MONTREAL New WATERFORD NIAGARA FALLS OSHTAWA OTTAWA PORT COLBORNE PORT ROBINSON OUBERC ST. CATHARINES SPRING HILLS SUDBURY TORONTO WINDSOR WILLOW BRIDGE

„Kanadai Magyar Újság” Az egyetlen kétszer hetenként megjelenő független magyar nyelvű Kanadában. Az Angol Birodalom legelterjedtebb magyar nyelvű hírlapja...

VOL. X. EVFOLYAM

375 HARGRAVE, ST. WINNIPEG, MAN.

1933., TRIANON 13. DECEMBER 26 KEDD

No. 64 SZAM.

A Csendes Óceán dühös fuvallata végigszáguldott British Columbián

Atlanti Csendes Óceántól Tengerig

N. S. Nova Scotia kikötői a leghidegebb tében is biztos menedéket nyújtanak a hajózáknak.

VAS-IZMU akrobatát szállítottak Pictouból a halifaxi börtönbe a csendörök — tolvajlás miatt. Bignéyt arról ismerték az egész vidéken, hogy könnyűszerrel meggörbíti a karvastagságú vasat is. Állítólag így jutott be, a pinceablakon keresztül egy magánlakásba, honnan vadonul ruhában távozott. Most olyan vasrudak mögé helyezték, melyeket nem lesz olyan könnyű meghajlítani!

Ont. Ontario farmjain 4 millió a hiszálítók a 1 és 1/2 millió a tohenek száma.

UGYANOLYAN méretű vadászpuskával, amivel ismeretlen tettes agyonlétet Copp egyetemi hallgatót, december 22-ikén Davidson gépkocsivezetőt lőtte nyakon egy merénylő Torontóban. A taxi-soffort ezenkívül többször fejbévágta a támadó, aki társával együtt emelkedett a szürkületben és a riadóautó elcsúszó rendőrként csak néhány bűnjel teteltek.

SAULT STE. Marie kikötőváros halkezelése hihetetlen mértékben fellendült a közel-múlt napok folyamán. Jóllehet az Egyesült Államok eltörölte ugyan a szesztilalmat, nem tudtak idejében berendezkedni a megfelelő elosztásra és így a kanadai határmenti városok zsebébe sok amerikai dollár vándorolt karácsony táján.

Man. Manitoba farmer-állítják elő a kanadai árpatermes felét.

DUCKLAKE, azaz Kacsató vidékén elindult a második orosz expedíció, ezúttal Dr. Medd és Ring ápolónő személyében. A vállalkozó szellemű modern szarmaritánusok hálópakkkal felszerelt autómobilon teszik meg az utat Winnipegből a faluból az északmanitobai Pine Creek telep, hogy újabb orvosi segítség gyűjtsenek a 300 dífóriában megbetegedett gyermekeknek.

A SZESZÁRUDÁK, melyek tudvalegileg borsos áron mérők az italt, hogy a tartományban több jövedelmet huzzon ebből a forrásból, kénytelenek lesznek leszállítani árszabásukat. Az Egyesült Államokból máris nagyobb mennyiségű szesz csempészték át a határon, mely ellen minőségi szempontból nem lehet kifogás, sőt lényegesen olcsóbb a manitobai kormány által árusított pálinkafélték.

Sask. Saskatchewan közel 100 tejszemlemből 10 millió font vesztett el az évszázadban.

MEGLEPÉTÉST keltett az egész tartomány területén, hogy a római pápa kettőszóval a prince-alberti katolikus egyházmegyét és Saskatoon püspökét Murray victorialis püspököt ne-

vezte ki. Az új egyháztól volt az első angol származású püspök, akit évszázadok óta Quebecben felszenteltek.

A GAZOLIN ára 474 telepen csökken, 103 telepen pedig emelkedni fog annak következtében, hogy az Imperial Oil vállalat, mely az egész tartományban új kulcs szerinti állapította meg a motorhájtó-anyag árát. Ha az évi fogyasztást figyelembe vesszük, lehet, hogy az új árszabás következtében 200 ezer dollárt takaríthatnak meg a tartomány gazolin-fogyasztói.

FARKASOK garázdálkodnak Alliston telep környékén és már is igen sok kárt tettek a birkafarmokban. Tekintettel a nagy tömegben megjelenő farkascordákra, a községi tanács irtóháborút indít a veszedelmes orosok ellen.

TÁVBESZÉLŐ vonalat építenek a tartomány messze északi vidékeire North Battlefordból. A több új magyar települést érintő telefonvezeték 4,000 póznáját a környékbeli farmerek fogják kitermelni és a megjelölt helyre szállítják. A kormány intézkedése által nem csupán egy világító elvágott területet kapcsol be a forgalomba, hanem egyúttal segíti a pionirok nehézségeivel küzdő telepeseiket.

MATTAWISKIWA messze északi indián telep nevét egy trap per-tragédia kapcsán kapta szárnyára a hír. Egy Benoit nevű vadfogó a Mattawiskiwa folyóból kiemelt csónakjába helyezte a fogott halat és a "k-nu"-ba tette. Alig fordult meg, hogy a háló utóból megnézze, a ficánkoló hal a ravaszhoz ért, a puská elcsúszt és a trapper halálos sebbel rogyott össze a folyó jegén.

Alta. Alberta 400 ezer lóerő villamos energia szolgáltatására becsült költségvetéséből csak 40 ezret használnak.

KISKORUAK törtek be Opal telep egyik boltjába, honnan puskát, golyókat, ruhaneműt, dohányt és — csokoládét loptak. Egy 10 inces ablakon jutottak az üzletbe a fiatal banditák, kiket rövid nyomozás után elfogtak a rendőrök. A bíróság Fort Saskatchewan börtönében helyezte el a fiatalok betörőket.

B. C. British Columbia örvényesítő telepeit gyártják a legtöbb talajjavító vegyszert.

CÉLLÖVÉS közben egy eltűnt golyó halálra sebezte Derbyshire községét az egyik vancouveri kaszárnyában. A műszaki csapatok fedett lövöldésben történt a szerencsétlenség s mire a sebesültet kórházba szállították, már nem volt benne élet.

HADIHAJÓKAT küld az Egyesült Államok a Csendes Óceán partvidékén garázdálkodó szesz-csempészek ellen, hogy az italfogyasztás szabaddáttele után is nagyban folyó visszaéléseket megakadályozza.

A fényképező lencsén keresztül ártatlanok látszó torlódó jégtáblák nemcsak lehetlenné tették British Columbia folyóin a közlekedést, hanem egyes helyeken még növelték az árvízveszedelemet. (A "Southam Press" szíveségéből)

Óriási kémhálózatot leplezték le

HÁROMSZÁZ VALOGATOTT DETEKTIV KÉT ÉVI MUNKÁJARA TESZ KORONÁT A PARISI NEMZETKÖZI KÉMSZERVEZET LEFÜLELÉSE — ÁLLÍTÓLAGOS KANADAI IS SZEREPEL A BÜNLAJSTRONOMON — KIKNEK ADTAK EL A FRANCIA ERŐDGYŰRŐ FELTÉVE ÖRZÖTT TITKAIT?

Méreteiben is, esetleges politikai kihatásában is nagyarányú kémszervezetet tett ártalmatlanra a párisi titkosrendőrség. A francia detektívek 300 legkiválóbbika két teljes esztendőn át éjt nappalál téve gyűjtötte az adatokat s figyelte meg a gyanúsított személyeket, hogy a háború utáni évek legnagyobb kém-szervezetét leszerelhesse. Az egész ügy annyival is inkább figyelemre méltó, mert hiszen állítólag egy volt winniepei, illetőleg saskatchewani oláh kereskedő is tagja, sőt alvezére volt a nagy pénzösszegekkel dolgozó kémszervezethez.

Desugas alapján indították meg még 1931 végén a nyomozást azon kémek kézrekerítése érdekében, akik a német s az olasz határ mentén épített francia erődök titkait jászották más nemzetek hadvezetőinek tudomására. A határmenti erődítvények munkáival között is több kémeket fogtak el, akiket azután rövid uton ki is végeztek. Az egész erőd-gyűrű átfogó térképét és háború esetére kidolgozott működési tervét azonban nem a helyszínén, hanem Párisban igyekeztek megkaparintani a kémek szája.

November végén azután egészen pontos adatokat szereztek a detektívek: a kémek legveszedelmesebbjeinek névsorát és ugyanakkor megtudták azt is, hogy egy fiatal nizzai tiszt szerelte be számukra az olasz határterületek pontos adatait. Mire azonban a tisztet kihallgathatták volna, az megsejtve a veszedelemet, golyót röpített agyá-vá. Hátramaradt még a német határ melletti erődök elárulójának a kiderítése, ami a karácsony előtti héten be is következett. Egy Martin nevű haditengerészeti miniszteriumi tisztviselőről megállapították, hogy százezer dollárokra rugó értékben takarékbetét áll rendelkezésére a németországi Frankfurtban; a vad szerint ő látta el a kémszervezet tagjait a feltűző öltözékkel és a felvett juttatással "biztos helyre" rejtette.

Általában óriási izgalmat keltett egész Franciaországban a nagy kém-ügy kipattanása. Azt mindig sejtették, hogy a szomszédos, különösen a francia-ellenes érdekeltségű országok pontos adataikat igyekeznek beszerezni a határmenti erődítvényekről, azonban hogy ennyire bonnyolult és kiterjesztett szervezetet tartanak fenn, arra senki sem gondolt. Az adatok ugyanis arra vallanak, hogy több száz főre tehető a kémek száma, sőt azok nem is tudnak egymásról, hanem valóságos kinyomozhatatlan vezetőknek tesznek jelentést.

Igy tehát az a veszedelem fenyegeti a még építés alatt álló, sőt a legújabb tervek szerint az Atlanti Óceántól a Földközi Tengerig kiterjesztett erőd-gyűrűt, hogy még mielőtt teljesen elkészülne: az ellenségnek máris megvolnának a pontos térképek a legapróbb részletekéről. Mondanunk sem kellene, hogy a puszkáros európai levégő leszedését nem valami kedvezően befolyásolta a nagy nemzetközi botrány kipattanása.

MAGYAR FUTÓ-CSODA TUNT FEL HEVÉSBEN

Kiss József nagybányai legényt részt akart venni az MTK mezői futóversenyén. De pénze nem volt. A legényt ez nem aggasztotta, Nagybányáról főgyalogolt Budapestre és a 110 kilométeres farszót után második lett a futóversenyen. Ezzel a szép győzelemmel a legény az is meretlenség homályából a magyar futósport egyik legnagyobb reménységévé lépett elő.

Bombamerénylet Stalin ellen

8.500 EMBERT LETARTÓZTATTAK MOSZKVA-BAN — NÉGY LŐSZERAKTÁRT RÖPÍTETEK! EGVÉGBE AZ ELLENFORRADALMÁROK — SZÉLESKÖRŰ ÖSSZEKÜLVÉSNEK JÖTTEK NYOMÁRA

A londoni "Daily Express" tudósítójának jelentése értelmében három municióraktárt, köztük a távolkeleti vörös hadpakera, hogy több mint 8,500 embert, köztük ezer megbízhatónak vélt kommunista tisztviselőt és vöröskatonát tartóztattott le a GPU nevé terror-akcióját ellenforradalmi gyanu alapján. Az összeesküvők állítólag a szovjet uralom megdöntését tűzték ki célul s ezért sokan közülük "rajdzs" be kerülnek vagy legalábbis szibériai száműzetésbe mennek.

TÖBB EZER LÁBNYI TÁVOLSÁGON IRTÓZATOS HŐTÖMEGEK TEMETTÉK EL A VASUTAK MAGASHEGYI PÁLYÁIT — ÁRVIZ PUSZTIT AZ EGÉSZ PARTVIDÉKEN — SZÁZMÉRŐFÖLDRE MECSZUNT A FORGALOM ÉS A TÁVIRÓSZOLGÁLAT SZIKLÁRA FUTOTT A "PRINCE GEORGE" GÖZÖS

Nem hiába rettegnek a hajóceán légkörének háborgása. Nem egy helyütt rengeteg mennyiségű hó esett, másutt valószínűleg felhőszakadásban nyilvánult meg a természet dühöngése. Ugyiszólván az egész tartományban azonban erős széljárás párosult ezek a jelenségek, úgy hogy a távirati összeköttetés sok helyütt még ma is szünetel s ledől pózmasorok mutatják a vihar útját.

Lapzártakor még egy nagyobb szabású áradásról kapunk hírt Prince George városából, melynek környékén kiöntött a Nachako folyó és több családott tett hajléktalanná. A folyó torkolatvidékét ugyanis elárasztotta a hó, melynek felgyülemlettje az amúgy is szegényes vidéket. Egészen különleges természetű jelenség remltetet meg a tartomány délkeleti, gyümölcsöstermelő részének lakóit. A Kootenay kerületben, Nelson a Blake Állomás között számtalan helyen hosszú szakaszokon leomlott a hegyóriások hőtömege, maga alá temetve a vasúti pályatesteket. A vonatok napok óta egyáltalában nem közlekedhettek, noha, nagyszámu munkások felváltva dolgoztak éjjel-nappal, hogy a hőtömege alól kiassák a vágányokat. Blake közelében pl. ezer láb hosszú vasúti szakaszon 50 láb magas hóréteg fekszik, melyet a hegytetőkön a szél által megindított hólavina idézett elő.

Karácsony hetének szerdáján este fél tizenegy órakor könnyen vezetessé válhat baleset érte a Canadian National "Prince George" gőzöst, mely Vancouver és Alaska, illetőleg a Queen Charlotte szigetek között teljesíti parti szolgálatát. A sűrű hóesésben Anyox közelében sziklára futott a személyszállító hajó, melynek utasait mentőcsónakok szállították partra és a "Prince Rupert" gőzöst küldték értük Anyoxba. Szerencsére egyetlen ember sem vesztette életét ez alkalommal, viszont az Egyesült Államok partvidékén nyolc halálos szerencsétlenségről érkezett jelentés.

British Columbia tengertől messzebb fekvő, belső területein is észlelhető volt a Csendes Ó-

LEGUJABB HIREK

KARACSONY napján külön rádióüzenetek emlékeztették az ország lakosságát az ünnepekre. Különös érdeklődés nyilvánult meg György király bejövetele, ugyancsak a Jeruzsálemi, Anglián keresztül közvetített műsor iránt, melyet Jézus Krisztus születési helyén emelt templomból adtak le. — Egész Kanada területén ünnepi ellátást élveztek a rabok s most történt meg először hogy rádióközvetítést szereztek a börtönökbe. AZ EBREDES Jelel mutatkozott karácsonykor Patricia Maguire 29 éves leányon, aki Illinois állam Oak Park városában közel két év óta alazik, anélkül, hogy akár egy rövid időre is magához tér volna. A legjelesebb orvosok vizsgálták meg a különleges álmorkóban szenvedő leányt, de mindaddig sem vértömlesztés, sem sztrómoz avagy villamos gyógyászati alkalmazása nem hozott gyógyulást. A LEFEGYVERÉS kérdése igazja egész Európát. Simon angol külügyminiszter Rómából Párisba repült, ahol Paul-Boncour francia külügyminiszterrel hosszas tanácskozásokat folytatott. Állítólag a franciák mindent elkövetnek, hogy az angol kormány támogatását megnyerjék ahhoz, hogy a Népszövetség szűnjen a francia-kiszánts érdeküket szolgáljon és ne álljon helyre az egyenlőség a nemzetek között. KACSICS TOMA jogászaival illetőségű kommunista agitátor, aki jelenleg Kingston börtönében tölti ki büntetését, azaz a kérvényrel fordult Ottawához, hogy büntetésének kitérésé után Kanadában maradjon és ne hajtsák rajta végre az ítélet deportálási végzését. Gordon bevándorlásiügyi miniszter december 22-ikén kelt rendeletében elutasította Kacsics kérelmét. MANITOU, az indiánok jó szelleméről elnevezett sziget hét lakóját mentette meg McMillan pilóta, mint azt az Edmontonba érkező sziklatávirati jelentések néhány szóval tudtul adják. A Manitou-sziget a messze északon levő Great Bear vagy Nagymedve té egyik ércben gazdag felhelye s így bizonyára hajbajutott prospektorokat mentettek meg. A lakott vidékektől 1,300 mérföldnyire levő északi területeket teljesen elvágta a borzalmas méreteket bitó hóvihar a külvilágtól. EDWARD angol trónörökös állítólag komolyan foglalkozik azzal a tervvel, hogy a tavasz folyamán átrepül az Atlanti Óceánt és egyenesen a délamerikai Pekiao melletti fennjára száll. Onnan az Egyesült Államok felé venni útját a walesi herceg, hogy az angol-amerikai barátságot ismét felélessze.